

Aprobat
prin Ordinul Directorului executiv
al I.P. „Consiliul de supraveghere publică a auditului”
nr.71-a din 29 decembrie 2023

Regulamentul privind avertizorii de integritate

INSTITUȚIA PUBLICĂ
**„Consiliul de supraveghere publică a
auditului”**

Chișinău 2023

1. DISPOZIȚII GENERALE

1.1 Regulamentul privind avertizorii de integritate (*în continuare – Regulament*) este elaborat în conformitate cu prevederile legislației în vigoare și stabilește procedura de depunere și de verificare a dezvăluirilor practicilor ilegale săvârșite în cadrul I.P. „Consiliul de supraveghere publică a auditului” (*în continuare – Consiliu*), precum și de aplicare a măsurilor de protecție față de persoanele care avertizează benevol, cu bună-credință și în interes public despre ilegalitățile comise.

1.2 În sensul prezentului Regulament noțiunile utilizate semnifică:

avertizare de integritate – dezvăluire cu bună-credință de către un angajat al Consiliului a unei practici ilegale ce constituie o amenințare sau un prejudiciu adus interesului public;

avertizor de integritate – angajat al Consiliului care face o avertizare de integritate;

salariat - persoana fizică care:

a) are sau a avut în ultimele 12 luni calitate de salariat, în sensul legislației muncii, în raport cu Consiliul;

b) are sau a avut în ultimele 12 luni raporturi juridice contractuale, civile cu Consiliul;

dezvăluire a practicilor ilegale – dezvăluire a manifestărilor de corupție, în conformitate cu Legea integrității nr.82/2017, a încălcărilor de mediu, a încălcărilor drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei, a celor ce țin de securitatea națională, precum și a altor încălcări, acțiuni sau inacțiuni care amenință sau prejudiciază interesul public;

persoana responsabilă de evidența dezvăluirilor practicilor ilegale – persoană desemnată de către Directorul executiv al Consiliului în vederea primirii, înregistrării și examinării dezvăluirilor practicilor ilegale, precum și de aplicare a măsurilor de protecție față de avertizorii de integritate;

răzbunare – orice formă de răfuială, presiune, dezavantajare sau discriminare la locul de muncă care este în legătură cu avertizarea de integritate sau rezultă din ea.

Forme de răzbunare sunt: concedierea, suspendarea, retrogradarea, refuzul la promovarea în funcție sau instruire, anularea primelor, a înlesnirilor sau a altor beneficii, hărțuirea sau alt tratament represiv, precum și amenințările cu astfel de acțiuni.

1.3 La primirea, înregistrarea și examinarea dezvăluirilor practicilor ilegale, precum și la aplicarea măsurilor de protecție, se va ține cont de următoarele principii:

a) principiul protecției drepturilor și libertăților fundamentale ale omului;

b) principiul egalității și nediscriminării;

c) principiul intoleranței manifestărilor de corupție în cadrul Consiliului;

d) principiul prezumției bune-credințe a salariatului care dezvăluie o practică ilegală;

e) principiul responsabilității, conform căruia avertizorul de integritate este obligat să susțină reclamația cu date sau indicii privind practicile ilegale.

2. MĂSURI DE ASIGURARE A INTEGRITĂȚII INSTITUȚIONALE DIN CADRUL CONSILIULUI

2.1 Climatul de integritate instituțională din cadrul Consiliului se cultivă prin realizarea următoarelor măsuri:

a) angajarea și promovarea salariaților în baza meritului și a integrității profesionale;

- b) respectarea regimului juridic al incompatibilităților, restricțiilor în ierarhie și al limitărilor de publicitate;
- c) respectarea regimului juridic al conflictelor de interese;
- d) neadmiterea favoritismului;
- e) respectarea regimului juridic al cadourilor;
- f) neadmiterea, denunțarea și tratarea influențelor necorespunzătoare;
- g) neadmiterea, denunțarea manifestărilor de corupție și protecția avertizorilor de integritate;
- h) intoleranța față de incidentele de integritate;
- i) asigurarea transparenței în procesul decizional;
- j) asigurarea accesului la informații de interes public;
- k) gestionarea transparentă și responsabilă a patrimoniului public, a finanțelor instituției;
- l) respectarea normelor de etică și deontologie;
- m) respectarea regimului de restricții și limitări în legătură cu încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu;
- n) altele.

2.2 Responsabilitatea pentru cultivarea integrității instituționale în cadrul instituției aparține Directorului executiv și fiecărui salariat din cadrul Consiliului.

2.3 Nerealizarea măsurilor prevăzute la pct.2.1 duce la compromiterea climatului de integritate instituțională din cadrul Consiliului, la apariția manifestărilor de corupție, la afectarea interesului public și atrage măsuri de control al integrității întreprinse de către autoritățile anticorupție responsabile sau alte autorități cu competențe specifice, precum și răspunderea în modul stabilit de legislația în vigoare.

2.4 Persoana responsabilă de ținerea Registrului dezvoltărilor practicilor ilegale și al avertizorilor de securitate este desemnată prin ordinul emis de Directorul executiv.

3. PROCEDURA DE DEPUNERE ȘI EXAMINARE A DEZVĂLUIRILOR PRACTICILOR ILEGALE

3.1 Salariații instituției, care au aflat despre comiterea în cadrul Consiliului a actelor de corupție și a celor conexe corupției, a faptelor coruptibile, despre încălcarea obligațiilor legale privind conflictul de interese, au dreptul să informeze benevol și cu bună-credință despre aceasta (să facă o dezvoltare în acest sens).

3.2 Dezvăluirea practicilor ilegale poate fi internă (comunicată angajatorului), externă (comunicată autorităților de examinare) și publică. Astfel, dezvoltarea poate fi depusă alternativ sau cumulativ următoarelor organe sau persoane:

- a) conducătorului ierarhic superior al avertizorului de integritate;
- b) persoanei responsabile de ținerea Registrului dezvoltărilor practicilor ilegale din cadrul Consiliului;
- c) Directorului executiv al Consiliului;
- d) organului de urmărire penală (CNA), la adresa <https://cna.md/ro/caz-de-coruptie>;
- e) procurorului;
- f) organizațiilor neguvernamentale sau mass-media.

3.3 Toate dezvoltările interne sunt înregistrate în Registrul dezvoltărilor practicilor ilegale și al avertizărilor de integritate și sunt examinate de persoana responsabilă din cadrul Consiliului, dacă în urma verificării conținutului acestora, se constată că ele țin de competența sa. Dacă dezvoltarea este depusă la conducătorul instituției, informația recepționată este transmisă ulterior persoanei responsabile din cadrul Consiliului pentru examinare și întreprinderea măsurilor ce se impun.

3.4 Dezvăluirea se face în scris, pe suport de hârtie, fiind semnată de către salariat. Dezvăluirea se întocmește prin completarea de către salariat sau, a formularelor prevăzute în anexele nr.1, nr.2 a prezentului Regulament, și va cuprinde:

- a) numele și prenumele avertizorului de integritate;
- b) numele și prenumele persoanei a cărei presupusă ilegalitate este sesizată;
- c) descrierea presupusei ilegalități;
- d) orice probe (acte/documente) referitoare la presupusa ilegalitate;
- e) data când a fost făcută dezvăluirea și semnătura avertizorului de integritate.

3.5 Informația prevăzută la pct.3.4 din prezentul Regulament va fi consemnată, de către persoana responsabilă din cadrul Consiliului, se va înscrie în Registrul dezvăluirilor practicilor ilegale și al avertizărilor de integritate, al cărui model este prevăzut în Anexa nr.3.

3.6 Persoana responsabilă din cadrul Consiliului va asigura confidențialitatea datelor înscrise în registrul special. Identitatea salariatului care dezvăluie practici ilegale nu se divulgă și nu se comunică persoanelor bănuite de asemenea practici, dacă salariatul însuși nu dezvăluie sau nu comunică identitatea sa. Datele cu caracter personal pot fi divulgate doar în cazul urmăririi penale pornite în baza dezvăluirii de interes public. În acest caz, avertizorul de integritate este audiat în calitate de martor în condițiile Codului de procedură penală al Republicii Moldova sau, după caz, ale Codului contravențional al Republicii Moldova și poate beneficia de protecție în conformitate cu Legea nr.105/2008 cu privire la protecția martorilor și altor participanți la procesul penal.

3.7 **Persoana responsabilă** din cadrul Consiliului, în termen de 3 zile lucrătoare de la primirea avertizării sau informației potrivit pct.3.3, pct.3.4 din prezentul Regulament, va verifica conținutul avertizării și va decide dacă aceasta ține de competența sa. După caz, informația din avertizare va fi comunicată organului sau instituției competente, cu anexarea materialelor confirmative, din care, la solicitarea avertizorului de integritate, vor fi excluse orice date referitoare la avertizor.

3.8 Salariatul poate omite procedurile de dezvăluire internă a practicilor ilegale, făcând o dezvăluire externă sau publică, când:

- a) consideră că angajatorul ar putea fi implicat în practicile ilegale dezvăluite;
- b) consideră că există riscul nerespectării confidențialității datelor sale;
- c) consideră că există riscul pierderii, al dispariției sau al distrugerii probelor;
- d) angajatorul nu i-a asigurat înregistrarea dezvăluirii practicilor ilegale în condițiile pct.3.6 sau nu l-a informat cu privire la rezultatele examinării în termenul prevăzut.

3.9 Informația conținută în avertizare este examinată de către persoana responsabilă în termen de până la 30 de zile de la data consemnării informației în Registrul special, rezultatele fiind comunicate în scris avertizorului. În cazul în care termenul prevăzut este insuficient, acesta poate fi prelungit cu încă 30 de zile, cu informarea corespunzătoare a avertizorului de integritate. Dacă, în baza avertizării de integritate, este pornit un proces contravențional sau penal, avertizorului de integritate i se aduce la cunoștință că avertizarea de integritate va fi examinată în condițiile și termenele Codului contravențional al Republicii Moldova sau ale Codului de procedură penală al Republicii Moldova.

4. MĂSURILE DE PROTECȚIE AVERTIZORILOR DE PROTECȚIE

4.1 Salariatul care, în legătură cu avertizarea de integritate pe care a făcut-o, este supus răzbunării (*prin acțiuni, inacțiuni sau amenințări*) este în drept să solicite protecție de la autoritățile prevăzute la pct.4.2.

4.2 Protecția avertizorilor de integritate este asigurată de următoarele entități:

- a) Consiliu, în cazul dezvăluirilor interne ale practicilor ilegale;
- b) Avocatul Poporului, în cazul dezvăluirilor externe și publice ale practicilor ilegale.

4.3 Solicitarea de protecție este înaintată entităților prin completarea corespunzătoare a Cererii de solicitare a protecției avertizorului de integritate, conform Anexei nr.4 la prezentul Regulament.

4.4 Avertizorul de integritate beneficiază de următoarele măsuri de protecție din partea Consiliului, aplicate alternativ sau cumulativ, după cum urmează:

a) sancționarea persoanei care s-a răzbunat în legătură cu avertizarea de integritate sau dezvăluirea practicilor ilegale ori, după caz, a conducătorului instituției pentru neasigurarea măsurilor de protecție, reieșind din acțiunile ce au avut loc;

b) anularea sancțiunii disciplinare, constatată de către angajator sau, după caz, de către instanța de contencios administrativ, care i-a fost aplicată salariatului ca urmare a unei dezvăluiri în interes public făcute cu bună-credință;

c) despăgubirea prejudiciilor materiale și morale suportate în urma răzbunării.

4.5 Avertizorul de integritate care a făcut avertizarea cu bună-credință nu va fi sancționat disciplinar chiar dacă, ulterior cercetărilor, avertizarea s-a dovedit a fi nefondată.

4.6 Aplicarea măsurilor de protecție prevăzute la pct. 4.4 din prezentul Regulament sunt în responsabilitatea Directorului executiv și persoanei desemnate, conform pct.2.4 al prezentului Regulament.

4.7 În vederea asigurării protecției avertizorilor de integritate Directorul executiv al Consiliului are următoarele obligații:

a) să adopte la necesitate actele administrative de stabilire a regulilor de organizare a activităților de denunțare a manifestărilor de corupție, de depunere a dezvăluirilor interne ale practicilor ilegale și de asigurare a protecției salariaților;

b) să desemneze persoana responsabilă de înregistrarea dezvăluirilor practicilor ilegale;

c) să asigure, personal sau, după caz, prin intermediul persoanei responsabile, înregistrarea în condiții de confidențialitate a avertizărilor de integritate depuse de către salariații Consiliului în registrul avertizărilor de integritate;

d) să asigure examinarea dezvăluirii practicilor ilegale și comunicarea rezultatelor examinării în termen de cel mult 30 de zile din momentul înregistrării ei conform pct.3.7;

e) să transmită Centrului Național Anticorupție sau, după caz, unei alte autorități anticorupție responsabile sau autorități publice competente informația, cuprinsă în dezvăluirile practicilor ilegale, cu privire la manifestările de corupție și/sau practicile ilegale și lipsite de etică ce amenință interesul public, care au loc în cadrul Consiliului, dacă acestea întrunesc elementele unei infracțiuni sau contravenții;

f) să asigure măsurile de protecție a avertizorului de integritate care invocă riscuri reale de întreprindere a acțiunilor de răzbunare împotriva sa din partea persoanei ale cărei acțiuni sau omisiuni le denunță în avertizare, și anume: tratarea avertizării ca fiind depusă cu bună-credință de către avertizor, până la proba contrarie; protecția datelor cu caracter personal ale avertizorului de integritate, sub rezerva garantării unui proces echitabil, în condițiile legislației speciale în domeniu; neaplicarea sancțiunilor disciplinare în legătură cu avertizarea de integritate depusă cu bună-credință;

g) să tragă la răspundere disciplinară persoana responsabilă pentru neasigurarea înregistrării și examinării avertizărilor de integritate ale avertizorilor, pentru necomunicarea rezultatului examinării avertizării de integritate în termenul legal, precum și pentru neasigurarea protecției datelor cu caracter personal ale avertizorului de integritate;

h) să tragă la răspundere disciplinară avertizorii în privința cărora a fost demonstrată rea-credința în depunerea avertizărilor de integritate;

i) să suporte consecințele tragerii la răspundere disciplinară, contravențională sau, după caz, penală în cazul neasigurării măsurilor de protecție și admiterii cu bună știință a acțiunilor de răzbunare împotriva avertizorului care a depus o avertizare de integritate.

4.8 Avertizorul de integritate care a făcut o avertizare despre care știa sau trebuia în mod rezonabil să cunoască că este falsă va purta răspundere disciplinară, administrativă sau penală, după caz.

4.9 Neasigurarea măsurilor prevăzute la pct.4.4 din prezentul Regulament pentru protecția avertizorilor de integritate, precum și aplicarea acestor măsuri cu încălcarea prevederilor legislației în vigoare atrag răspunderea penală, contravențională sau civilă, după caz.

5. RĂSPUNDEREA PENTRU ÎNCĂLCAREA PREVEDERILOR PREZENTULUI REGULAMENT

5.1 Orice imixtiune în activitatea persoanei responsabile de ținerea Registrului dezvăluirilor practicilor ilegale și al avertizorilor de securitate, precum și în activitatea de examinare a practicilor ilegale, crearea impedimentelor din partea salariaților, Directorului executiv atrage, după caz, răspunderea în conformitate cu legislația în vigoare.

5.2 Salariații Consiliului sunt obligați să acorde sprijinul necesar structurii specializate (persoanei responsabile) în exercitarea atribuțiilor de examinare a practicilor ilegale.

5.3 Prezentul Regulament intră în vigoare la data aprobării de către Directorul executiv al Consiliului și va fi revizuit periodic în dependență de modificările/completările cadrului legal-normativ.

5.4 Prevederile Regulamentului sunt obligatorii pentru toți salariații din cadrul Consiliului.

Formularul dezvăluirii interne a practicii ilegale

I. Date generale despre salariat	
Se completează de către salariat	Se completează de către angajator (persoana responsabilă de examinarea dezvăluirii)*
1. Locul de muncă în care activează, funcția ocupată _____ _____ _____	1. _____ _____ _____
2. Relația cu angajatorul (contract individual de muncă sau raporturi juridice contractuale, civile) _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	2. _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____
II. Date despre practica ilegală	
1. Descrierea practicii ilegale dezvăluite _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	1. _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____
2. Amenințarea/prejudicierea interesului public prin practica ilegală (în ce constă aceasta) _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	2. _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____
3. Prezentarea probelor/informațiilor care confirmă practica ilegală dezvăluită sau indicarea modalităților de verificare a informației dezvăluite _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	3. _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____

*Regulamentul privind avertizorii de integritate în cadrul
I.P. „Consiliul de supraveghere publică a auditului”*

4. Cu referire la această practică ilegală, ați făcut o dezvăluire publică sau o dezvăluire anterioară (transmisă altor autorități, altor persoane fizice și/sau juridice ori reprezentanților societății civile și/sau mass-mediei)?

(Se indică data, luna, anul și cui a fost transmisă această dezvăluire)

III. Recunoașterea în calitate de avertizor de integritate**

Decizia:

(Data)

*(Semnătura persoanei responsabile de
examinarea dezvăluirii practicii ilegale)*

C O T O R

Dezvăluire internă a practicii ilegale este recepționată de către

(Numele, prenumele persoanei responsabile care recepționează dezvăluirea)

Numărul de înregistrare în Registrul dezvăluirilor practicilor ilegale și al avertizărilor de integritate

* Se verifică dacă dezvăluirea întrunește condițiile prevăzute la art.11 alin.(1) al Legii nr.122 din 12.07.2018 privind avertizorii de integritate.

** Se completează de către angajator (persoana responsabilă de examinarea dezvăluirii), menționându-se dacă dezvăluirea întrunește condițiile prevăzute la art.11 alin.(1) al Legii nr.122 din 12.07.2018 privind avertizorii de integritate și salariatul este recunoscut în calitate de avertizor de integritate.

Notă: Numele, prenumele, datele de contact, iar în cazul în care dezvăluirea se face în scris, și semnătura salariatului sunt indicate pe versoul formularului.

Formularul dezvăluirii externe a practicii ilegale

I. Date generale despre salariat	
Se completează de către salariat	Se completează de către angajator (persoana responsabilă de examinarea dezvăluirii)*
1. Locul de muncă în care activează, funcția ocupată _____ _____ _____ _____	1. _____ _____ _____ _____ _____
2. Relația cu angajatorul (contract individual de muncă sau raporturi juridice contractuale, civile) _____ _____ _____	2. _____ _____ _____ _____
II. Date despre practica ilegală	
1. Descrierea practicii ilegale dezvăluite _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	1. _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____
2. Amenințarea/prejudicierea interesului public prin practica ilegală (în ce constă aceasta) _____ _____ _____ _____ _____ _____	_____ _____ 2. _____ _____ _____ _____ _____ _____
3. Prezentarea probelor/informațiilor care confirmă practica ilegală dezvăluită sau indicarea modalităților de verificare a informației dezvăluite _____ _____ _____ _____	_____ _____ _____ _____ 3. _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____

4. Cu referire la această practică ilegală, ați făcut anterior o dezvăluire internă (la angajator)?

☐ Da

☐ Nu

În cazul în care bifați „Da”, indicați:

Data, luna, anul depunerii _____

Care a fost rezultatul examinării de către angajator a dezvăluirii practicii ilegale, și anume:

1. Ați fost recunoscut în calitate de avertizor de integritate?

☐ Da

☐ Nu

2. Ați fost supus răzbunării (prin acțiuni, inacțiuni sau amenințări) din partea angajatorului sau a unei alte persoane din cadrul entității publice sau private în care activați? *(Se indică care sunt măsurile de răzbunare și numele persoanelor care întreprind măsuri de răzbunare.)*

3. Situația la locul de muncă vă este/v-a fost înrăutățită în legătură cu avertizarea de integritate pe care a-ți făcut-o?

☐ Nu

☐ Da. În ce constă aceasta?

III. Recunoașterea în calitate de avertizor de integritate**

Decizia:

(Data)

(Semnătura persoanei responsabile de
examinarea dezvăluirii practicii ilegale)

C O T O R

Dezvăluirea externă a practicii ilegale este recepționată de

(Numele, prenumele persoanei responsabile care recepționează dezvăluirea)

Numărul de înregistrare în Registrul dezvăluirilor practicilor ilegale și al avertizărilor de integritate

* Se verifică dacă dezvăluirea întrunește condițiile prevăzute la art.11 alin.(1) al Legii nr.122 din 12.07.2018 privind avertizorii de integritate.

*Regulamentul privind avertizorii de integritate în cadrul
I.P. „Consiliul de supraveghere publică a auditului”*

****** Se completează de către angajator (persoana responsabilă de examinarea dezvăluirii), menționându-se dacă dezvăluirea întrunește condițiile prevăzute la art.11 alin.(1) al Legii nr.122 din 12.07.2018 privind avertizorii de integritate și salariatul este recunoscut în calitate de avertizor de integritate.

Notă: Numele, prenumele, datele de contact, iar în cazul în care dezvăluirea se face în scris, și semnătura salariatului sunt indicate pe versoul formularului.

REGISTRU DE EVIDENȚĂ
a avertizărilor despre posibilele ilegalități comise în cadrul autorității publice

Nr. d/o	Numele și prenumele avertizorului de integritate	Data când a fost făcută avertizarea și semnătura avertizorului de integritate	Descrierea presupusei ilegalități	Numele și prenumele persoanei a cărei presupusă ilegalitate este sesizată	Acte/ documente justificative	Decizia adoptată în urma examinării avertizării

CERERE
de solicitare a protecției avertizorului de integritate

Subsemnatul/subsemnata, _____, salariat(ă) în cadrul
(nume,prenume)
_____, deținător/deținătoare
(se indică denumirea instituției)

statutului de avertizor de integritate acordat în temeiul :

- ☐ art.11 alin.(2) din Legea nr.122/2018 privind avertizorii de integritate;
- ☐ art.11 alin.(5) din Legea nr.122/2018 privind avertizorii de integritate

_____,
(se indică denumirea autorității care a acordat statut de avertizor de integritate)

de la data de _____, solicit acordarea garanțiilor de protecție prevăzute la art.14 din
Legea nr.122/2018 privind avertizorii de integritate.

În privința mea au avut loc acțiuni de răzbunare în legătură cu avertizarea de integritate depusă, care s-au manifestat prin:

(se descriu în mod expres măsurile de răzbunare, precum și numele, prenumele și funcția persoanelor care au recurs la acțiuni de răzbunare)

În vederea respectării drepturilor mele și încetării acțiunilor de răzbunare, solicit aplicarea uneia sau cumulativ unora dintre următoarele garanții:

- ☐ sancționarea persoanei care a întreprins acțiuni de răzbunare în legătură cu avertizarea de integritate sau dezvăluirea practicilor ilegale _____;
(se indică numele, prenumele și funcția persoanei)

- ☐ sancționarea conducătorului entității (publice sau private) pentru neasigurarea măsurilor de protecție _____;
(se indică numele, prenumele și funcția persoanei)

- ☐ anularea sancțiunii disciplinare, constatată de către angajator sau, după caz, de către instanța de contencios administrativ, aplicată subsemnatului/subsemnatei ca urmare a unei dezvăluiri publice făcute cu bună credință

_____;
(se indică categoria sancțiunii aplicate, instituția care a decis aplicarea și data aplicării sancțiunii)

- ☐ despăgubirea prejudiciilor materiale și morale suportate în urma răzbunării

*Regulamentul privind avertizorii de integritate în cadrul
I.P. „Consiliul de supraveghere publică a auditului”*

_____.
(se menționează categoria prejudiciilor suportate și valoarea prezumtivă a acestora)

Anexe la prezenta cerere de protecție următoarele documente/probe care demonstrează acțiunile de răzbunare întreprinse în privința mea:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

(data)

(semnătura)

Date de contact:

Localitate: _____

Raion: _____

Cod poștal: _____

Telefon: _____

E-mail: _____